

Bodemrecht fiscus desastreus

Financiën helpt bedrijfsfinancieringen verder om zeep met nieuwe regeling

Ton Tekstra

Op Prinsjesdag 2012 is plotsklaps een voorstel ingediend voor een verdere versterking van het bodemrecht van de fiscus. Deze krant heeft daar al enkele malen over gepubliceerd. Het bodemrecht is altijd al zeer omstreden geweest, maar in de nieuwe variant, zoals die per 1 januari 2013 moet gaan gelden, zal het desastreuze gevolgen gaan hebben voor de financiering van vooral industriële ondernemingen.

Op enkele uitzonderingen na hebben de Kamerleden (nog) niet begrepen welke negatieve impact deze nieuwe regeling zal hebben. Bij het ministerie van Financiën is sprake van een ernstige vorm van tunnelvisie en wordt het grotere plaatje — de gevolgen van de nieuwe regeling voor het bedrijfsleven — geheel uit het oog verloren.

De nieuwe regeling voert een meldingsplicht in voor leveranciers, leasemaatschappijen en banken op het moment dat zij gebruik willen maken van de be-

voegdheid 'hun' bodemzaken (machines en inventaris) op te eisen. Dit vormt het sein voor de fiscus om zich op deze zaken te verhalen. Deze melding is een variant van de zogenoemde 'hang yourself'-methode. Financiën verpakt het voorstel mooi door te suggereren dat het vooral de bedoeling is om door de melding met de ondernemer en de financiers aan tafel te komen. Maar zo werkt het in de praktijk niet en dat weet het ministerie als geen ander.

Het blijkt nu al dat leveranciers en leasemaatschappijen hun machines vóór de ingangsdatum van de nieuwe regeling zullen doen verwijderen. Zij willen niet het risico lopen dat de fiscus zich daar (na melding) op gaat verhalen voor een belastingschuld van hun klant. Ook banken zullen onder de nieuwe regeling onder strengere voorwaarden industriële ondernemingen gaan (her)financieren of daar geheel van afzien. In ieder geval zullen de kosten voor de ondernemer bij een (gelukke) financiering substantieel stijgen. Leasemaatschappijen zullen

moeten overstappen van 'financial lease' — nu 80% van het de totale leases — op 'operational lease'. Ook dat zal aanzienlijk kostbaarder worden voor de ondernemer. Buitenlandse financiers valt deze regeling al helemaal niet uit te leggen. Die zullen de Nederlandse industrie mijden. De vermeende opbrengst voor Financiën (€ 100 mln op jaarbasis vanaf 2014) zal in geen verhouding staan tot de economische schade die wordt aangericht. Terwijl het toch juist de bedoeling is de economie weer aan het draaien te krijgen, niet om die verder in het slop te helpen.

Alle maatschappelijke organisaties hebben zware kritiek geuit op het voorstel, inclusief de Raad van State. Het ministerie houdt zich echter doofstom. Er is van

Het is de bedoeling de economie weer aan het draaien te krijgen, niet om die verder in het slop te helpen

de zijde van de NVB en van Inso-lad een zeer concreet voorstel gedaan om in één keer een oplossing te bereiken voor de verdelingsproblematiek bij faillissement. Dit omslagsysteem zorgt ervoor dat bodemverhuurconstructies tot het verleden behoren en dat er een betere financiering komt voor de afwikkeling van faillissementen, inclusief de bestrijding van faillissementsfraude. Financiën zal er in financiële zin niet op achteruitgaan. De staatssecretaris heeft echter laten weten hier niet aan mee te willen werken, omdat de banken een te sterke positie zouden krijgen (zie het FD van 9 november). Uit deze opmerking blijkt dat de staatssecretaris niet doorziet waarover het gaat. Het gaat er niet om wiens positie het sterkst is, maar hoe je de koek op een billijke en aanvaardbare wijze verdeelt. Het omslagsysteem voldoet aan die voorwaarden. Wie brengt het ministerie van zijn dwaalspoor af?

Ton Tekstra is advocaat en fiscalist te Amsterdam.